

REHABILITATION

❖ Rehabilitation of Youth Offenders –

❖ OBJECTIVE OF THE PROGRAMME

1. To identify young offenders and help them.
2. Rehabilitate themselves so that they do not revert to the world of crime.

❖ SALIENT FEATURES

1. An initiative of Crime Branch.
2. Involvement of NGOs.
3. Involvement of other Government agencies.

❖ TARGET GROUP

1. Youth between age group 18-21
2. In the year 2004 there were 4628 youth offenders arrested in substantive cases
3. First time offender in youth is the target group for this project

❖ INVOLVEMENT OF OTHER GOVERNMENT SEMI-GOVERNMENT AND NGOS

1. Women, Child welfare Department.
2. Municipal Corporation Greater Mumbai
3. Probation officer.
4. Khadi & Village Industries
5. Prayas
6. Yuva Pravartan
7. Sathi
8. Sankalp
9. Kripa Foundations
10. To provide support to youth/ first time offenders

❖ ROLE OF NGOS

Motivate them to acquire vocational skills and training for self-employment.

1. Monitor the progress to ensure that they do not go back to the world of crime.
2. To facilitate placement and employment of the target group.

❖ ROLE OF CRIME BRANCH (PREVENTIVE)

Liaison with NGOs, target group, other Government agencies & Police Stations.

1. Monitor the scheme.
2. Maintain records.

❖ ROLE OF POLICE STATIONS

1. Police Inspector Community Police – contact point
2. To identify and refer youth offenders to NGOs
3. To monitor their progress Liaison with Crime Branch

Bharat Petroleum Corporation joins the project and agrees to fund training of youth identified under the scheme and being imparted with professional skills. BPCL places Rs. One lakh at the disposal of Mumbai police for the above purpose for the year 2005.

In the Youth Offenders Rehabilitation Project total 17 youth offenders were completed their professional training in Yuva Parivartan, Kherwadi (NGO).

Till date Bharat Petroleum Corporation paid Rs. 18,185/- for the training of youth offenders.

Forty first time offenders identified by local police stations and being imparted with training skills e.g. motor mechanic, computer, typing, electricians work etc.

पुनर्वसन

❖ युवा गुन्हेगारांचे पुनर्वसन

➤ कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट

1. युवा गुन्हेगारांना ओळखणे ऽ णि त्यांना मदत करणे
2. त्यांचे पुनर्वसन करावे जेणेकरून ते गुन्हेगारी जगताकडे परत जाणार नाहीत.

➤ ठळक वैशिष्ट्ये

1. गुन्हे शाखेचा एक उपक्रम
2. स्वयं सेवी संस्थांचा (एन.जी.ओ) सहभाग
3. इतर शासकीय संस्थांचा सहभाग

➤ लक्ष्य गट

1. १८ ते २९ वयोगटातील युवक/तरुण
2. वर्ष २००४ मध्ये ४६२८ युवा गुन्हेगारांना स्वतंत्र गुन्ह्यांमध्ये अटक करण्यात ऽ ली.
3. तथापि या प्रकल्पासाठीचा लक्ष्य गट पहिल्यांदा गुन्हा केलेले युवा गुन्हेगार ऽ हेत.

➤ इतर शासकीयशासकीय, निमशासकीय आणि स्वयंसेवी संघटनांचा सहभाग

1. महिला, बालकल्याण
2. बृहन्मुंबई महानगर पालिका.
3. परिवीक्षा अधिकारी.
4. खादी व ग्रामोद्योग
5. प्रयास
6. युवा परिवर्तन
7. साथी
8. संकल्प
9. क्रिपा फाउंडेशन
10. पहिल्यांदा गुन्हा केलेले/युवा गुन्हेगारांना पाठिंबा देण्यासाठी

➤ स्वयंसेवी संस्थांची भूमिका

व्यावसायिक कौशल्य प्राप्त करण्यास त्यांना प्रेरित करा ऽ णि स्वयंरोजगारासाठी प्रशिक्षण द्या.

१. त्यांच्या प्रगतीचा ऽ ढावा घेत रहा ऽ णि खात्री करा की ते परत गुन्हेगारी जगताकडे जात नाहीत.

२. लक्ष्य गटातील युवकांना नोकरी ऽ णि रोजगाराची संधी मिळविण्याची सुविधा मिळवून देणे.

➤ **गुन्हे शाखेची भूमिका (प्रतिबंधक)**

स्वयंसेवी संस्था, ईतर शासकीय संस्था, लक्ष्य गट ऽ णि पोलीस ठाणे यांच्याशी संपर्क साधणे.

1. योजनेचा ऽ ढावा घेणे
2. ऽ वश्यक नोंदी ठेवणे

➤ **पोलीस ठाणेची भूमिका**

1. पोलीस निरीक्षक (समन्वय)- संपर्क अधिकारी
2. युवा गुन्हेगारांची/तरुणांची ओळख पटवून त्यांना स्वयं संस्थांकडे पाठविणे/संदर्भ देणे.
3. त्यांच्या प्रहोतेतीवर देखरेख ठेवण्या करिता गुन्हे शाखेशी संपर्क साधणे.

भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन या प्रकल्पात सामील ऽ हे ऽ णि या योजने अंतर्गत ओळखलेल्या युवकांना प्रशिक्षण देण्यासाठी ऽ णि व्यावसायिक कौशल्य प्रदान करण्यास ऽ वश्यक निधी पुरविण्यास सहमती देतो. बीपीसीएलने २००५ सालासाठी उपरोक्त कारणासाठी मुंबई पोलिसांकडे एक लाख रुपयांचा निधी सुपूर्द केला होता.

युवा गुन्हेगारांचा पुर्नविकास प्रकल्पात एकूण १७ युवा गुन्हेगारांनी त्यांचे व्यावसायिक प्रशिक्षण युवा परिवर्तन स्वयंसेवी संस्था, खेरवाडी येथे पूर्ण केले होते .

ऽ जपर्यंत भारत पेट्रोनियम कॉर्पोरेशनने रू. १८,१८५ / - युवा गुन्हेगारांना प्रशिक्षणासाठी दिले ऽ हेत.

चाळीस स्थानिक पोलीस ठाणे यांनी ओळखलेल्या प्रथम गुन्हेगारांना कौशल्य प्रशिक्षण देण्यात ऽ ले. उदा. मोटर मेकॅनिक, संगणक, टायपिंग, इलेक्ट्रिशियन इत्यादी.